

Geacht lid van de Tweede Kamer, Geacht lid van de commissie Justitie en Veiligheid,

Graag reageren Open Nederland, Wikimedia Nederland, en Creative Commons Nederland, vertegenwoordigers van niet-exclusieve gratis licenties ("open licenties"), op het implementatiewetsvoorstel van de Richtlijn auteursrecht in de digitale eengemaakte markt ("de richtlijn") die op 11 mei 2020 naar de Tweede Kamer is gezonden. De richtlijn dreigt op een cruciaal punt verkeerd uitgelegd te worden.

Een groot deel van de digitale kennissamenleving leunt op het gebruik van open licenties. Ze zijn van vitaal belang voor vrije (digitale) expressie, kennisverspreiding en digitale innovatie. **Zo zijn open licenties een belangrijke bouwsteen van Wikipedia, open onderwijsplatformen, open access- en open overheidspublicaties, en open source projecten.** Deze openheid maakt het mogelijk om onderzoeksresultaten naar COVID-19 effectief te delen,¹ sterke onderzoeksjournalistiek neer te zetten,² en meer.

Gratis moet mogelijk blijven

Overweging 82 van de richtlijn stelt dat: *"Niets in deze richtlijn mag worden uitgelegd als een beletsel voor houders van exclusieve rechten uit hoofde van het auteursrecht van de Unie om het gebruik van hun werken of andere materialen kosteloos toe te staan, onder meer door middel van niet-exclusieve gratis licenties ten behoeve van alle gebruikers."*

Deze overweging heeft niet zijn weg gevonden in het wetsvoorstel of de memorie van toelichting. Met het huidige artikel 29c van de auteurswet zou het tegengestelde van het in overweging 82 bedoelde kunnen gebeuren. Wanneer iemand zijn werk beschikbaar stelt voor hergebruik, dan moet dit ook kunnen zonder daar een vergoeding voor te vragen. Wanneer die toestemming eenmaal gegeven is, dan moet die niet ingetrokken kunnen worden.

Wanneer het mogelijk is om achteraf deze licenties in te trekken, of toch nog een vergoeding te vragen, **maakt dat het gebruik van licenties juridisch onzeker.** Dit is niet wenselijk voor een innovatieve kennissamenleving.

Daarom vragen wij u om in de memorie van toelichting te bevestigen dat: **"de auteurswet niet mag worden uitgelegd als een beletsel voor houders van exclusieve rechten om het gebruik van hun werken of andere materialen kosteloos toe te staan, onder meer door middel van niet-exclusieve gratis licenties ten behoeve van alle gebruikers."**

Voor nadere toelichting kunt u contact opnemen met Maarten Zeinstra.

Mail: maarten@opennederland.nl

Telefoon: 06 43 05 39 19

¹ Zie <https://www.openaccess.nl/en/open-access-to-covid-19-and-related-research>

² bijvoorbeeld <https://pointer.kro-ncrv.nl/>